

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI**

Simu: +255-26-2323189

Barua pepe: ps@moha.go.tz

Tovuti: www.moha.go.tz

Mji wa Serikali - Mtumba,

Mtaa wa Habari/Afya,

S. L. P 2916,

40483 DODOMA.

9 Desemba, 2023

TAARIFA KWA UMMA

**MSAMAHA WA MHE. RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA, DKT. SAMIA SULUHU
HASSAN KWA WAFUNGWA KATIKA KUADHIMISHA MIAKA 62 YA UHURU WA TANZANIA BARA
TAREHE 09 DISEMBA, 2023**

Tarehe 09 Disemba, 2023 Taifa letu linaadhimisha Miaka 62 ya Uhuru wa Tanzania Bara. Hili ni tukio la muhimu na la kihistoria kwa Taifa letu. Katika kuadhimisha sherehe hiyo, Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, ametumia Mamlaka aliyopewa chini ya Ibara 45(1)(d) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kutoa msamaha kwa wafungwa kwa masharti yafuatayo:-

1. (i) Wafungwa wote wenye sifa stahiki wamepunguziwa robo ($\frac{1}{4}$) ya adhabu baada ya kutoa punguzo la kawaida la moja ya tatu ($\frac{1}{3}$) linalotolewa chini ya kifungu cha 49(1) cha Sheria ya Magereza Sura ya 58. Wafungwa hao ni wale waliohukumiwa kifungo cha kuanzia miaka miwili na kuendelea na ambao wametumikia robo ($\frac{1}{4}$) ya adhabu zao gerezani na ambao waliingia gerezani kabla ya tarehe 12 Oktoba, 2023 isipokuwa wafungwa walioorodheshwa katika sharti la 2(i - x);
- (ii) Wafungwa wagonjwa wenye magonjwa ya kudumu au sugu ambao wapo kwenye hatua ya mwisho (Terminal Stage). Ugonjwa na hatua hiyo vimethibitishwa na jopo la waganga chini ya Uenyekiti wa **Mganga Mkuu wa Mkoa/Mganga Mkuu wa Wilaya;**
- (iii) Wafungwa wa maisha ambao wametumikia vifungo vyao kwa muda wa miaka kumi na tano (15) na kuendelea. Aidha, kwa wafungwa wote waliobadilishiwa adhabu (commuted) hesabu zao zihesabike kuanzia tarehe ya kubadilishiwa adhabu;

- (iv) Wafungwa wa kunyongwa waliomaliza taratibu za Kimahakama na ambao wamekaa gerezani kwa muda wa miaka kumi (10) na kuendelea kusubiri utekelezaji wa adhabu ya kifo waliobadilishiwa kifungo kutoka cha kunyongwa kwenda kifungo cha maisha;
  - (v) Wafungwa wenye makosa ya kujaribu kuuu, kujaribu kujiua au kuuu watoto wachanga (**Attempt to Murder, Attempt Suicide or Infanticide**) ambao wametumikia nusu ya adhabu zao na kwa waliohukumiwa kifungo cha maisha masharti ya aya ya 1(iii) hapo juu yametumika;
  - (vi) Wafungwa wazee wenye umri wa miaka sabini (70) au zaidi ambao wametumikia robo ($\frac{1}{4}$) ya adhabu zao, baada ya umri wao kuthibitishwa na jopo la waganga chini ya Uenyekiti wa **Mganga Mkuu wa Mkoa/Mganga Mkuu wa Wilaya**;
  - (vii) Wafungwa wa kike walioingia na mimba gerezani au wenye watoto wanaonyonya na wasionyonya;
  - (viii) Wafungwa wenye ulemavu wa mwili na akili wasio na uwezo wa kufanya kazi, baada ya ulemavu wao kuthibitishwa na jopo la waganga chini ya uenyekiti wa **Mganga Mkuu wa Mkoa/Mganga Mkuu wa Wilaya**;
  - (ix) Wafungwa waliohukumiwa adhabu ya kuwekwa kizuizini (Under Presidential Pleasure) ambao wamekaa gerezani kuanzia miaka kumi (10) au zaidi;
2. Aidha, msamaha huo haukuwahusisha wafungwa wafuatao:-
- (i) Wafungwa wanaotumikia vifungo vya nje chini ya Sheria ya Bodi za Paroli Sura ya 400 (R.E 2002), Sheria ya Huduma kwa Jamii Sura ya 291 (R.E, 2002) na Kanuni za kifungo cha nje {The Prisons (Extra Mural Penal Employment) Regulations, 1968};
  - (ii) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa kifungo kwa mashauri/kesi za uhujumu uchumi na wale wanaotumikia vifungo kwa makosa ya matumizi mabaya ya madaraka, utakatishaji wa fedha, rushwa, usafirishaji au kujihusisha kwa namna yoyote ile na madawa ya kulevya ikiwemo bangi;
  - (iii) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa kifungo kwa makosa ya kujamiiana, utekaji au wizi wa watoto, kupoka, kuwapa mimba wanafunzi au makosa yoyote yale yanayohusiana na ukatili dhidi ya watoto na kujihusisha kwa namna yoyote ile na usafirishaji haramu ya binadamu;
  - (vi) Wafungwa waliopatikana na hatia na kuhukumiwa vifungo kwa makosa ya kukutwa na viungo vya binadamu, unyang'anyi, unyang'anyi wa kutumia nguvu, unyang'anyi wa kutumia silaha, kumiliki silaha, risasi, milipuko au kujaribu kutenda makosa hayo;
  - (iv) Wafungwa wanaotumikia vifungo kwa makosa ya kujihusisha kwa namna yoyote ile na nyara za Serikali au ujangili;

- (v) Wafungwa wanaotumikia vifungo kwa makosa ya wizi/ubadhilifu wa fedha za Serikali;
- (vii) Wafungwa wanaotumikia vifungo kwa makosa ya kutoroka au kujaribu kutoroka chini ya ulinzi halali au kusaidia kutendeka kwa makosa hayo;
- (viii) Wafungwa warudiaji;
- (x) Wafungwa waliowahi kupata msamaha wa Mhe. Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania isipokuwa kwa wafungwa walioainishwa katika sharti la 1(iii),(iv) na
- (xi) Wafungwa wa Madeni (Civil Prisoners).

Wafungwa **2,244** wamenufaika na Msamaha huu ambapo wafungwa **263** wataachiliwa huru leo tarehe 09/12/2023, wafungwa **2** waliohukumiwa adhabu ya kifo wamebadilishiwa adhabu ya kifo na kuwa kifungo cha maisha na wafungwa **1,979** wamefunguziwa sehemu ya adhabu zao ambazo wataendelea kuzitumikia gereza. Ni matumaini ya Serikali kwamba wafungwa walioachiliwa huru leo tarehe 09/12/2023 watarejea tena katika jamii kushirikiana na wananchi wenzao katika ujenzi wa Taifa letu na kwamba watajipusha kutenda makosa ili wasirejee tena gereza.

Mhandisi Hamad M.Y. Masauni

WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI

09 Disemba, 2023